

V říjnu 1949 jsem nastoupil dvouletou přestupní vojenskou službu. Šel jsem na vojnu s odhodláním dobyt si zde hodnost důstojníka v kalozě. Vybral jsem si však k tomu nevolnou dobu. V této době se konaly přísné kadrové prověrky při výběru do důstojnických i poddůstojnických škol. Mně jako učiteli, tedy členu třídy redilnické, nebylo dopřáno, abych se do některé z těchto škol dostal a tak jsem i na vojně věhl na muzicérovaní. Již před vojnou jsem konal zkoušky do Armádního uměleckého souboru Víta Nejedlého, ale příšla mi odpověď, že zkoušku jsem sice vykonal úspěšně, ale pro nedostatek místa nemohu být přijat. A tak jsem na vojně vytvořil několik pěveckých souborů, podle toho, kde jsem působil. Zúčastnil jsem se s úspěchem ASTM a různých veřejných vystoupení. Texty a písně pro sbory jsem si upravoval sám. Vojna mi uběhla a vrátil jsem se do civilu jako prostý voják opět ke kantorině na okres Mar. Lázně. Tentokrát mne čekala samostatná stáček - žánostrička v Hanově. V této vesnici nebyl obchod, ba ani hospoda, nejedil tam autobus, nejbližší obchod byl 4 km vzdálen, a úřník 10 km. V obci byla jen škola a spáček JZD. První měsíc jsem se stravoval v jedné rodině a pak jsem si do této pustiny zavázal manželku, která do svatby pracovala v Chelbu a hned po svatbě jsme stáček svých „pět símsék“ a záložili domácnost na Hanovské škole. Byli jsme mladí a všechny těžkosti jsme přikancávali obdívou hodně lehkce a štáčekně. Pochopitelně, že jsem se stal správcem osvětové besedy a účetní JZD. V úmorých schvících, které mne čekaly ra-

díjí proměním. Za to však za finanční pomoci ONV jsem tam
zakoupil malou skládací loutkovou scénu, první kulturní
zařízení v obci. Po dlouhé době jsem se vrátil k loutkářství.
Zprvu jsem hrál s manželkou sám, později se přidal náš syn
mladík Armin Pospušil. Spolu jsme děláli kulisy, nábytek, a ru-
ční rekvizity. Byly to dlouhé zimní večery, které jsme této práci
věnovali. Později jsme dostali subvenci 10.000 Kčs nařízení kul-
turního domu se sálou byvatelského hostince. Opravili jsme
vše za pomoci místních občanů tak, že jsme tam
měli taneční sál s divadelní scénou a nakonec ještě
malý sálek, ve kterém jsme naše loutkové divadlo usta-
vili jako stálou a moderně vybavenou scénu. Zde byla
také knihovna a v den přijímání se sem scházeli obča-
ně, nejen k vyjímání knih, ale k sousedskému poho-
voru, ke hře v šachy, poslechlí jsme si radio, nebo hudbu
v gram. desek. Osvěta se začala proklubávat pomalu i do
této zapomenuté obce. Ve spolupráci s MNV jsme docílili ote-
vření obchodu, a autobusového spojení. A tehdy jsme za-
čali nacvičovat první divadelní hru „Vojnarku“ od A. Jiráka.
Ponevadž jsem si nemohl plně obsadit s místních zdrojů, vypomohl
mi v roli starého Vojnara otec, který již mnohokrát mi již
vypomohl při loutkovém divadle a který tuto roli vyborně znal,
a v roli staré Šaulové moje matka. S divadlem jsme se ru-
častnili soutěže divadelních souborů a libarů kritika obe-
censtva, které v Hanově ještě tuto hru neviděli a jimž divadlo
vůbec bylo nečím zvláštním, byla co nejpříšernější, kritika
poroby si počínala tak ostře, že herci již do druhého di-

radla chut' remeli. A tak jsme nas zůstali u loutkového di-
vadla. Také jsme tam udělali improvizovaný' lantěni, „orchestr“
v obsazení housle, trumfeta, harmonika - diatonická, huben. Bylo
to chudé, ale na tancování to stačilo. Za svou práci jsem
byl každým rokem odměňován ONV - školským odhorem.
Na schůzích byla ocenována má práce na poli osvěty.
Čtyři roky jsme pobyli s manželkou a malým Emácem, na-
ším synkem v Hanově. Během těchto let jsem jezdil
každých 14 dní do Harlowých Váru, kde jsem dálkově stu-
doval fakultu vyšší pedagogické školy pro studni školy
oboru učitelna - hudbní výchova (pordíji čistina - hud. učel.)
Také jsem jezdil do učitelského sboru přečekého do Mar. Lázně.
A když jsme se po čtyřech letech s Hanovem loučili, aby-
chom šli na lepší staci - do Váru - , stěží jsme
utajili podnutí. Ty čtyři roky vyly se nám do srdci
a tůbari tam život nebyl různý, přice se nám tam lí-
bilo. Do Váru jsem si sarádal sám. Je to vesnička bli-
zko Mar. Lázních s vlakovým spojením a to znamená
lo pro nás velké výhody at' po stránce rajišťování ri-
volních potřeb, tak případného ramišťování manželky;
i kulturní vyžití tu bylo v blízkých M. Lázních rajiště-
no. A tak i když mám Hanov a jeho obyvatel' přirostl k srdci,
přice rozum kvitěril nad rvykem a já se octl 1. září 1955
před kvářiemi nových dětí a mnoha rodičů se Válech v
1. tůdce jejich jednotučdní školy.

*

*

*

V další části úvodu pokračují smíenkou o stručné historii obce Vázy.

Obec Vázy leží v malebném údolí, které obklopují na severu nejvyšší hory Karlovarské výsočiny (dříve císařského lesa) a na jihu lesnaté pahorky - předkúří to Českého lesa. Na východ je údolí otevřeno směrem k Mariánským lázním, na severozápad k Lázním Kynšvartu. Původní název obce byl Tance a odvozoval se pravděpodobně od toho, že právě v tomto údolí bývaly záseky, které měly chránit hrad Kynšvart (nyní v rozvalinách), před nenadálým napadením. Význam těchto valů po skončení vlády feudálů zmizel a obec nabývala více zemědělského charakteru. Po vybudování Mariánských Lázní však velká část obyvatelstva obstarávala různé služby v Mar. Lázních a své domky zařizovala tak, aby v nich mohly být pronajímány letní byty rekreačním. Jen část obce zůstala zemědělskou. Větší obyvatelstvo až do roku 1945 bylo úplně německé. Po odsunu Němců byla obec dosídlena Čechy, avšak na charakter obce se celkem mnoho neměnilo. Většina občanů dojíždí za prací buď do "Pěvární lázeňského cídicí" ve Staré Vodě, nebo do Mar. Lázní, někteří jsou zaměstnanci ČSD. Jen málo lidí se věnovalo zemědělství a po zřízení Jednotného zemědělského družstva různými vnitřními rozpory vyřadával z tohoto celku jeden rolník za druhým, až v JZD pomalu nebyl nikdo. Situaci měli zachránit noví dosídlenci, avšak hospodářství, které již bylo v úpadku nemohli tyto lidé, kteří namnoze zemědělství ne-

rozuměli, zachránit. A tak ONV v M. Lárních rozuzlil situaci tím, že sloučil Valské JZD s JZD Velká Hleďsebe. Pozemky ležící na severní části katastru připadly státnímu statku „Liškovci“, ostatní pozemky Velké Hleďsebe. Část dosídlenců se přistěhovala do Hleďsebe, ostatní z JZD vystoupili. A tak v současně době prakticky zemědělství z obce vymizelo, obec se stala jakýmsi sídlištěm lidí všech možných druhů zaměstnání, za kterými dopředejí mimo obec.

Za takovéto politicko-hospodářské situace začíná činnost osvětové besedy, která se těžkými problémy prodlírala kupředu, aby vnesla světlo do myšlení lidí, aby je směřovala v jedinou frontu, směřující k - socialismu.

Od r. 1945 do r. 1955 není podstatných záznamů o osvětové činnosti v obci. Jen dle ústního podání je zřejmé, že za ředitele nář. školy s. Machovce se konaly různé oslavné akce (jako oslavy 5. května, založení hasičského sboru - 6. 10. 1946, výročí ruské říjnové revoluce, mikulášská besídka, a pod.)

Pod vedením s. Machovce se hrálo rodičovské sdružení 10. 4. 1949 divadelní hru „Bartova pomsta“, kterou se hrálo též v obci „Krásné“. Hra měla dobrý úspěch a výtěžek 3.900 Kčs byl věnován škole na zakoupení školního rozhlasu. Podle ústních zpráv se scházelo ještě několik divadel jako „Z českých mlýnů“.

Za působení ředitelky školy s. Kocipové a učitelky s. Trškové byla sehraána divadelní hra „Dvě Marický“, kterou hrály školní děti.